

نومرو : ۹۵

اداره خانه

ایستانبول ، جفال اوغلنده

داثره اجتهادده

" Idjtihad " Constantinople

دوردنچی سنه

اجتہاد

حریت فکریه یه خادم

پنجشنبه کونلری چیقار اجتماعی ، ادبی مجموعه

مدیر مرخص : الرهای صفا

۲۷ شباط ۱۳۲۹

آبونه

سنه لك آلتی آیلق

تورکیا ایچین : ۵۰ غروش

ممالك اجنبیه ایچین ۱۵۰ فرانق ۸۰ فرانق

نسخه سی ۵۰ باره

سوالکنز (Intuitif) تعبیرینک متضمن اولدوغی معنایه اشارت ایدیور و اومعنا دلایله بوتون (Intuition حدس) مسئله سنی قورجالیور .

سوزلرکزدن واضحاً آکلیورم که (تشوش افکار Confusion d'idée) ، سبب ، واسطه و عامل خارجی کی تعبیراتی، آزجوق قاریشدیرمه کزدن ایلری کلیور . مکتوبکزدن برایکی سطر نقل ایدیم ، تا که دهها زیاده وضوح ایله اوعقده بی کوسترمک قولای اوله یلسین !

« Intuitif ، دماغ ساکنمزده ویا آسوده مزده نه کی اسباب ایله تحصیل ایدیور ؟ ، مفصل بر مجموعه حسیات اولان بوکچه . یوشی ، طبیعی کندیسینک انتباهندن مقدم بر حادثه نك ، برسیدک نوزادی دکلیدر ؟ ... »

دیورسکرز ! .. اوت بونده سبب اختلاف یوق ، هرکس متفقد . (دماغ) دیدیکمز اواخرق العاده ماکنه نه وقت فعالیتیه کلیرسه بهمه حال بوکاسب تصور ایتکده مجبوروز . اوسبب ایستر خارجی اولسون ، برضیا بررنک حس ایتک کی ؛ ایستر داخلی اولسون برذوق ویا برالم حس ایتک کی .

مسئله ذاتیه بودکل ، بو حس ایتدیکمز کیفیت ، یعنی ضیا ، رنک ، ذوق والم ، هنره اولورسه اولسون ، انحق بر (مسبب effet) دره که خارجده ویا باطنده اولنک سینی آریوروز و تعیین ایتک ایتدیوروز . اونی بولدوغمز زمان کوروروز که (مسبب) دیدیکمز کیفیت ، مثلاً (ضیا) ، او کیفیت بزدده ایقاع ایدن شیئه مثلاً (اهتزازات اثیری Vibrations de l'éther) به هیچ بکزمه میور . بوده هرکسجه مسلم ؛ چونکه فنا محقق ! .. اوخالده (سبب) . (مسبب) ه بکزمه میور . بونی کوروروز . وبکزمه مه سی لازمکلمیه جکنی ده نجواب عادیه مزهر کون هر ساعت اثبات ایدیور . مثلاً آتش باشقه شی . او آتشک اثر احتراق باشقه شی ؛ حتی خالی یانارسه باشقه ، اوطون یانارسه باشقه ، انسانک الی ، قوی یانارسه اثر احتراق باشقه اولویور . بونی دائماً کوروروز . اوخالده ، بزدده ایقاع تأثیرات ایدن اسباب طبیعیه نك وجودی قبول ایتکله برابر اواسبابک (حد ذاته en soi) فصل شیر اولدوغنی بیلیموروز ؛ دیمکدر . بیلیموروز دبه ادعا ایتک کندمزنی آلداتمدر . چونکه بزم حقیقته بیلدیکمز [اواسبابک کندیلری دکل ، بزم وجدان بزدده ایقاع ایتدکری تأثیراتدر .] قابارمثال ایله تفسیره مساعده ایدرسه کز ، شوخا بره مزنی مثال اوله رق عرض ایده بیلیم . بربریمزی شخصاً طایموروز ؛ لکن آرده مکتوب وار . بزم مکتوبیم اثرمدر . بن اونک سببییم . او مکتوب سزه [بزم وجودمدن نشانه] در . فقط مکتوب یعنی یازیلی کاغذ باشقه شی ، بن ، یعنی برآدم ، باشقه شی ! .. بزم مکتوبی دوسه تریکزه کوستروبده ایشته فیلسوف رضا عیناً بودر دیرسه کز طوغرو اولوری ؟ .. البت اولاز . او [مناسباتیمون آرا مزده تمثالی برواسطه در .]

کذاک ، اعتراف ایتلییم ، بر جوق عائله حریملری ، خدمات بیتیه ایچ یوزلرینی کوردمکه ، طبیعتک علوجان ، خلوص قلب ، عظمت روح ایله تمهیز ایتدیکی برآدمی یواش یواش بر آلق حریصه ، عادی بر خود اندیشه چوریوردی .

والحاصل ، سحیه بشر بیکلرجه نافذ مؤثرات و عوامل ایله یوغورولش ، قالبلاشمش در :

امثال وصایا ایله ؛ وادیات ایله ، اجبا و قوم مشولر ایله ؛ روحلری اجرا آت علویه نك منقولاتنده غنوده اولان ، متروکات افعال واقوانک وارثی بولندیغمز دده لر مزک ارواحیله اولدینی قدر ایچنده یشادینغمز محیط ایله .. سحیه بشرک تحصیل ، اعتراض کورمز بر صورتده قبول اولونمقله برابر ، انسانلر دائماً انی قلبی اوله لرینک ، انی برحرکتده بولونمالرینک عامل مؤثری اولمالیدرلر !

انسانلر دیکرلرینک یاردیمچیسی اولدقلمی قدر ، بتون عالم طبیعت واشیاده ، بالذات نفسلرینکده اک مکمل یاردیمچیسی اولملی درلر .

مترجمی : اررضانه رضا

آیدین : عبدالرحمن بك خفیدی م . رفعت بکه

عزیز افندم !

مشهور فرانسیز فیلسوفی (پروفیسور برغسون) ک ملک مخصوصی حقنده ، برغزته مزده ، مندرج اولان مقاله مخصوصه فی دقتله مطالعه بیورمش اولدوغکزی بر مکتوب ایله بنده کزه بیلدیرمش ورنقطه ، آ کلاشیله میان برنقطه ایچون سوال صورتدیکز . اونقطه دن رفع ابهام ومسئله نك ماهیتی لایقيله افهام ایتک ایچون بر مقاله مخصوصه نشر الملک نیته دوشدم . بلکه - وقم مساعد اولورسه - برهفته صکره ، اولازسه ابکی هفته صکره صورتدوغکز مسئله به دأثر ایضاحات وتفصیلات کورورسکرز . شیمدیلک ؛ بنه لزومی قدر شرح وبربیورم . اولاسزنی تبریک ایدرم . او مقاله حقنده آلدیم بکانه مکتوب سزک کی در . صورتدوغکز سوال دخی صحیحاً بوتون بحثک ، الک مهم واساسی بر (عقده) سی در . حقنده کی حسیات محبتک . رانه کزه ده آریجه تشکر ایدرم افندم .

(تلاحق افکار association) ديدكړی بودر؛ ووتقدیرجه قارنجه نك تصور ايتديكي دنيا، آتش بوجكنك كوردوكي دنيايه بونلرك كي بزم تصور ايتديكمز عالم بكنزه من. حالبوكه بو مختلف تصوراته انجق بر سبب وار. چونكه بر عالم خارجي وار. بو تصوراتك، بو پانورامالرك هانكي سي اصلنه مطابقدر. ايشته دعواينه بو...

بو دورلو دوشونلر (représentation) فلسفه سنه طرفداردرلر. عكسني دوشونلر، يعني علممرك چوغي تصوريدر؛ فقط اساسي نقطه سي اصلنه مطابقدر. چونكه بزمه عالم خارجيك تماس نقطه سيدر. دهن برغسون ده (intuition) فلسفه سنه تابعدر.

بوراده سبب خارجي انكار ايدن يوق. اوسبك مسينه بكنزه بوب بكنزه مه مسي دعوا سي وار. اميد ايدرم كه بوايضاحتم كافيدر، فقط هر حالده بومستله ي بر مقاله ايله ده تفصيلي اوله رق عرض ايدرم. فلسفه يه مراقكزي تحسين ايدرم افندم. رضا توفيق

۱۳

محرری : گوته

آه ! بني متأثر ايدن شي سرك آرا صره معموره - لريكزي يالاوب يوتان، صارصوب ده ويرن، او مدهش طفيانلر، زلزله لر...، او بي آمان آفتلر دكلدر، خير اونلر دكلدر: طيعته، بوتون اجزاي كائناتده اختفا ايدن بوقوه آكله دركه بنده ايچمي ير، يتير... بوقوت هيچ بر شي وجوده كتيزمركه كندني كندني و اطرافنده كيلري يمه سين... ايشته بن بو دوشونجه لرله أوزولور كزهرم. قواي طيعت، ير، كوك، ده كيز بوتون بوشيلرده ييريچي، و هيچ بر زمان گوزي طويماز بر جاناواردن بشقه بر شي كوره ميورم.

۲۱ اگستوس

صباحلين، صقينتيلي بر رؤيادن اويانديغ وقت نافله يره اوکا طوعري قوللري اوزاتيم؛ كيجه لري صاف ومسعود بر رؤيايه آلدانوبده كنديمي چنلرك اوستده اونكله برابر... اللري اللرمده و اللريني بيك بوسه،

مادامكه اثر وثره بكنزه ميورمش؛ مادامكه بزم علممز دخي مؤثراني دكل آثاري تلق وادراك ايتكدن عبارت بر (بياسي) ايش؛ اوحالده بزم كائنات حقنده كي معلوما تيز او كائناتك بالذات كنديسنه بكنزه مه يك ايجاب ايدمرك... اويله اولدوغي تقدیرده ده اصلنه موافق و حقيقته مطابق بريليكي دكل. صوري، رسمي، يعني صرف (Représentatif تصوري) بريليكي در ديك چيقار. اويله ي... دكلي... ايشته دعوا بودر؛ چونكه بيلكي مراك اساساً حقيقت اشيايه مطابق اولدوغي ادعا ايدن دخي وار. برغسون ايشته اولر دندر.

سرك سوزلريكزده بر نقطه مهمه واركه اوني شرح ايتكله دخي عيني نتيجه يه پيوسته اولورز. بن سزه اونقطه يي شرح ايدم ده كوروكر...

بزمه دماغ نامنه بركلجه وار ديورسكن. طوغرو... اويله بركلجه حيواناتك جمله سنده وار. وعلی مراتبهم بر برندن فرقلي... بوبر... برده يك اي بيلورزكه، بر عامل خارجيك ايقاع ايدمركي تأثير بالكرز كندني ماهيته تابع دكلدر. ماكنه نك درجه كاليكه دخي علاقه داردر. عيني روزكار، سواقده توز قالديرر، اغاچلرك يرافلري صاوصار، حيشيرتيلر پيدا ايدر؛ دكرده كمي بوروتور قره ده يل دكر منلرني دوندورور؛ وسد خانه لرده دخي (Enregistreur) ماكنه لر منتظم چيزكلر ايله اشارتلر يازديرر. بنده باشمه آغري ويرر. كوروورسكنر سبب بر، تأثيراني بوسوتون باشقه... بوده ايكي...

صوكره بر شي ده سويلورسكنر: انادن طوغمه اعما ضياني ادراكدن، انادن طوغمه صاغير اولان صداني طويماقندن تماماً محرومدر. اوت... فقط عليل انسانلردن مثال كتيرمكه حاجت يوق. سلسله حيواناتي قدمه قدمه اينرسه ك اويله حشرات كوروورزكه كيميسنك كوزي بوتدر، وارسه ده غايت (rudimentaire رشيحي) بر حاله؛ كيميسننه هيچ عضو سمع يوق. الحاصل بزمه نسبتله يك ناقص رسائط اطلاعه مالك سفيل حيوانلر! بوده اوچ.

شيمدي شو اوچ مهمه يي ذهنزده احضار ابدوب دوشونسه ك وفرض ايتسه ككه بر قارنجه، بر آتش بوجكي، بر صولوجلان دخي فياسوف اولسه وهم كندني، همزه كنديسني احاطه ايدن عالم خارجي تفكر ايتسه وحسياته، طويغولرله كوره بر فلسفه ياپسه؛ دنيا واشيا، حد ذاتده شوبله در، بوبله در؛ وياخود شوبله و بوبله اولق لازمكلير؛ ديسه... اونك تصوراتديكي دنيا، بزم تصور ايتديكمز عالم بكنزري؟ البت بكنزه من. بونده كيمسه نك شبهه سي اولماسين. مستله في در.

چونكه عيني سبب خارجي، مثلاً دنيا بر صولوجلانك ناقص دماغنده باشقا تأثير حاصل ايدر. بزم نسبتاً يك مكمل اولان دماغزده باشقه تأثير حاصل ايدر. تكميل خواطر من و مدركات و تأثيرات سابقه من - جنس و جنس تأثيره كوره - اويانيركه